

Oponentský posudek disertační práce

„SLEDOVÁNÍ UŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK U STUDENTŮ A KLIENTŮ KONTAKTNÍCH CENTER“ /Hradec Králové 2009/

Autor: Mgr. Lenka Spáčilová

Oponent: PharmDr. Marie Vopršalová, CSc.
Katedra farmakologie a toxikologie
Farmaceutická fakulta UK
Hradec Králové

Předložená práce Mgr. Lenky Spáčilové „Sledování užívání návykových látek u studentů a klientů kontaktních center“ byla vypracovaná pod vedením školitelů Prof. MUDr. Petera Višňovského, CSc. a RNDr. Hany Klusoňové Ph.D. v rámci prezenčního postgraduálního doktorského studia na katedře farmakologie a toxikologie farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové.

Práce je napsaná na 226 stranách (včetně 9 příloh), do textu je zahrnuto 39 tabulek a 8 grafů. Přílohy obsahují kopie prací autorky v odborných časopisech a dotazníky pro klienty kontaktních center a studenty.

Hodnocení předkládané práce:

Hodnocení obsahové a věcné

Práce je zaměřena na monitorování užívání návykových látek v populaci problémových uživatelů a vysokoškolských studentů. Průzkum byl prováděna na základě dotazníkového šetření mezi klienty kontaktních center a vysokoškolskými studenty vybraných univerzit v České republice a Univerzitou Camerino v Itálii. Šetření se účastnilo 186 klientů kontaktních center a 1339 vysokoškolských studentů.

Literární úvod (76 stran) obsahuje přehledně uspořádané údaje o problematice látkové závislosti a jednotlivých látek se závislostním potenciálem. Po vymezení cílů práce následuje experimentální část obvyklého členění. Seznam použité literatury (10 stran) obsahuje citace z odborných časopisů (domácích a zahraničních převážně z posledních 5 let). Citace jsou řazeny abecedně, umožňují čtenáři dobrou orientaci a možnost dalšího dohledání.

Připojené kopie článků v odborných časopisech dokládají dobře autorčinu publikační aktivitu.

Připomínky oponenta k vlastnímu textu:

- Zjištěné statisticky významné rozdíly by měly být zaznamenány v grafu (např. str.124, graf č.8)
- V literárních zdrojích chybí u citací knih ve většině případů počty stran (např. Dupal 2004, Fischer 2006, Heller a Pecinová 1996). Nejednotnost a neúplnost se týká i citovaného pořadí vydání knižních publikací, které v některých případech je uvedeno (např. Lincová a Farghali 2002), u jiných chybí (např.Lullmann 2007). U zdroje Sinner a Graf 2008 není uvedeno vydavatelství .

- Oponent má výhradu k pojmům na str. 100 „občasní pijáci“ (konzumace alkoholu několikrát za měsíce nebo méně), uváděné frekvenci pití alkoholu by spíše odpovídal výraz „konzumenti“
- Označení tab. č. 21 by mělo být úplnější, např. Onemocnění v souvislosti s užíváním návykových látek
- K upřesnění informace na str. 49 k použití amylnitritu – tato látka se dosud používá, a to pro léčbu akutní otravy kyanidy, v ČR sice není registrován žádný přípravek, ale v rámci specifických léčebných programů se v loňském roce dovážel přípravek Nitramyl z Německa. Kromě v práci uváděných účinků zejména na CNS, respirační trakt, amylnitrit způsobuje methemoglobinémii.
- Str. 27 Alkohol se metabolizuje za účasti alkoholdehydrogenázy na acetaldehyd a acetat (uvedeno aceton)

Formální a stylistická uroveň disertační práce je bez připomínek

Dotazy oponenta:

- Čím byla dána nízká účast některých studentů Univerzity Camerino, např. 5. ročníku Farmaceutické fakulty a Právnické fakulty, prakticky po jednom studentu 3., 4. a 5. ročníku?
- Jakým způsobem byl využit grant GAUK 89/2003/C k testování virových hepatitid u klientů K-centra Haus ? – zmiňováno v textu disertační práce
- Prosím o vysvětlení zařazení některých léčiv se závislostním potenciálem (např. analgetických směsí) mezi nelegální látky

Celkové zhodnocení a závěr posudku:

Práce Mgr. Lenky Spáčilové „Sledování užívání návykových látek u studentů a klientů kontaktních center“ předložená k obhajobě se zabývá aktuální problematikou. Přináší a potvrzuje některé poznatky z oblasti adiktologie, a to zejména souvislost mezi konzumací legálních a nelegálních drog. Oponent konstatuje, že disertační práce splnila stanovené cíle a požadavky na ni kladené. Výše uvedené připomínky nesnižují hodnotu práce a oponent proto navrhuje přijmout práci k obhajobě.

V Hradci Králové 5.3.2009

PharmDr. Marie Vopršalová, CSc.
Katedra farmakologie a toxikologie
Farmaceutická fakulta UK
Hradec Králové